

## Rabbimiz bizi seviyorsa, neden kendisine itaat eden kullarını (Hz. Eyyüp gibi) dünyada cezalandırıyor; mükafat vermesi gerekmez miydi? Bu bağlamda Sekizinci Kelime'yi (وَهُوَ حَىٰ لَا يَمُوتُ) açıklar mısınız?

### "SEKİZİNCİ KELİME"

وَهُوَ حَىٰ لَا يَمُوتُ Yani, bütün kâinatın mevcudatında görünen ve vesile-i muhabbet olan kemâl ve hüsün ve ihsanın hadsiz bir derece fevkinde bir cemâl ve kemâl ve ihsanın sahibi ve bütün mahbuplara bedel, birtek cilve-i cemâli kâfi gelen bir Mâbud-u Lemyezeli, bir Mahbub-u Lâyezâlin ezelî ve ebedî bir hayat-ı daimesi var ki, şaibe-i zevâl ve fenâdan münezze ve avâriz-ı naks ve kusurdan müberrâdır. İşte şu kelime, cin ve inse ve bütün zîşuura ve ehl-i muhabbet ve aşka ilân eder ki:"

"Sizlere müjde! Mahbuplarınızdan nihayetsiz firakların yaralarını tedavi edip merhem süren bir Mahbub-u Bâkînin var. Madem O var ve bâkidir; başkaları ne olursa olsun, merak çekmeyiniz. Belki o mahbuplarda sebep-i muhabbetiniz olan hüsün ve ihsan, fazl ve kemâl, o Mahbub-u Bâkînin cilve-i cemâl-i bâkisinden çok perdelerden geçip, gayet zayıf bir gölgenin gölgesidir. Onların zevâlleri sizleri incitmesin. Çünkü onlar bir nevi âyinelerdir. Âyinelerin değişmesi, şâşaa i cemâlin cilvesini tazeleştirir, güzelleştirir. Madem O var, her şey var."(1)

**Kemal**, kelime olarak mükemmellik ve bütün güzel sıfatlarla muttasıf olmak anlamındadır. Mükemmel ve kusursuz olan bir şey ise sevmeye layıktır. Öyle ise kemal, sevmek için önemli bir vesile ve sebeptir. Kemalın sevgiye vesile olması menfaat demek değildir.

**Hüsün**, kelime olarak güzel ve cemal anlamındadır. Güzellik ve cemal, muhabbetin en önemli vesilesidir. İnsan fitratında güzele karşı şiddetli bir meyil ve alaka vardır. Sevginin en önemli ve güçlü sebebi güzelliştir ki, güzelliğin gerçek memba ve kaynağı ise Allah'tır.

**İhsan**, kelime olarak ikram ve iyilikte bulunmak demektir. İnsanlar, iyilikte ve ikramda bulunanlara karşı, fitri olarak muhabbet ve sevgi beslerler. Bu yüzden insanlar içinde cömert ve iyilik severler, ciddi anlamda sevilir ve sayılırlar. Yani iyilik

---

ve ikramda bulunmak muhabbete vesiledir.

**Özetle;** mükemmel, güzel ve iyilik sever olmak, muhabbet sebepleri içinde en kuvvetli olanlarıdır. Bunun zıddı olan kusurlu, çirkin ve cimri olmak da nefretin sebebidir.

*Allah, mutlak olarak kemal, cemal ve muhsin olmasından, sevmeye ve muhabbet edilmeye en layık olanıdır. Zira kainattaki bütün ikram, kemal, ve güzellikler, Allah'ın cemal, kemal ve ihsanı yanında bir pırıltı bile değildir. Kainattaki bütün güzellikler, kemaller ve iyilikler Allah'ın sonsuz Cemal, Kemal ve Muhsin isimlerinin çok perdelerden geçmiş zayıf gölgeleridirler. Öyle ise Allah hadsiz bir muhabbete layıktır. Üstelik onun Cemal, Kemal ve İhsanı bitmez ve tükenmez. Ona mazhar olup, onu yansıtan aynalar kırılrsa da onlar daimi ve bakidir. Bu yüzden Allah'ın sonsuz cemal, kemal ve ihsanına işaret eden levhalar kırılıp fena bulsalar da bizi incitmemesi gerekir. Zira onların memba ve kaynağı ebedi ve baki olan Allah'tır.*

Menfaat ilişkisinden hasıl olan muhabbet, aslında muhabbet değil, heva ve nefsanî bir arzudur. Menfaat gitti mi, o muhabbet zannedilen arzu da kaybolur. Ama hakiki muhabbette bu menfaat ve arzu ilişkisi yoktur. Zira gerçek aşık, maşuku için değil menfaatini, gerekirse hayatını bile feda edebilir. Şayet basit bir menfaat yüzünden sevdiğimizi iddia ettiğimiz şahsa kırılıp küsüyor isek, ya da nefret ediyorsak, o sevgi değil, heva ve nefsanî bir arzu imiş demektir.

Allah bazen bu aşkı test etmek için musibetleri verir. En büyük musibetlerin nebilere ve evliyalara verilmesinde bu ince sır da vardır. Lakin o nebi ve evliyalar maşukları olan Allah'tan hiç soğumamışlar. Tam aksine aşklarını perçinleştirmişlerdir. Hazreti Eyüb (as)'ın en sevgili makamı en hasta olduğu makamıdır. Zira Allah o makamı övüyor.

Bu asrın sönük fikri, katı kalbi, aşkın müteal boyutlarını anlamaktan çok uzaktır maalesef. Aşkın derinliği gitmiş, sathi bir alış verişe dönüşmüş. Bu aşk değil, menfaatir, heves ve hevadır.

(1) bk. [Mektubat, Yirminci Mektup, Birinci Makam.](#)